

Viðauki 2

Könnun á mati sérfræðinga á fjármála- markaði á horfum í efnahagsmálum

Fyrir hverja útgáfu *Peningamála* gerir Seðlabankinn könnun á mati sérfræðinga á horfum í efnahagsmálum. Könnunin var gerð í byrjun apríl og voru þátttakendur Askar Capital hf. og greiningardeildir Glitnis hf., Kaupþings hf. og Landsbanka Íslands hf. Helstu breytingar frá spá sömu aðila í október sl. eru að þeir spá mun meiri verðbólgu en minni hagvexti á þessu ári. Einnig búast þeir við lækkun húsnæðisverðs. Spá flestra þeirra um þróun stýrivaxta er mjög áþekkt stýrivaxtaferli grunnspár Seðlabankans.

Verðbólguhorfur eru mjög slakar

Í kjölfar aukins verðbólguþrýstings undanfarna mánuði og gengislækkunar krónunnar hafa verðbólguhorfur á spátímanum versnað verulega. Meðalspá sérfræðinganna hljóðar upp á rúmlega 9% verðbólgu á þessu ári sem er svipað og í grunnspá Seðlabankans. Flestir gera ráð fyrir að verðbólguþrýstingur verði ekki náð á spátímanum og reikna sérfræðingarnir að meðaltali með 4,3% verðbólgu árið 2009 og 3½% verðbólgu árið 2010. Ef horft er þrjú ár fram í tímann búast þeir að meðaltali við að verðbólga standi þá enn í tæplega 4%. Í grunnspá Seðlabankans eru verðbólguhorfur á árinu 2009 verri en í spá sérfræðinganna og reiknað með 6% verðbólgu. Samkvæmt þeirri spá er verðbólguþrýstingur náð í lok ársins 2010.

Hægir á hagvexti

Horfur eru á að um hægist í þjóðarbúskapnum á sama tíma og verðbólga eykst. Sérfræðingarnir spá minni hagvexti á þessu og næsta ári en í síðustu könnun. Að meðaltali búast þeir við að hagvöxtur verði hverfandi á þessu ári en aukist í 1½% á árinu 2009. Einn svarenda býst þó við samdrætti í ár og á næsta ári. Í grunnspá Seðlabankans er gert ráð fyrir meiri hagvexti á þessu ári vegna jákvæðs framlags utanríkisviðskipta eða rúmlega 2% en að samdráttur innlendrar eftirspurnar leiði til 2½% samdráttar á árinu 2009. Flestir sérfræðinganna reikna með að hagvöxtur hafi glæðst á árinu 2010 og verði rúmlega 3% sem er svipað og í síðustu könnun. Í grunnspá Seðlabankans er hins vegar gert ráð fyrir 1½% samdrætti.

Mikil óvissa um gengisþróun krónunnar

Gengi krónunnar hefur gefið verulega eftir á undanförunum vikum vegna óróa á fjármálamörkuðum og minnkandi vaxtamunar á markaði fyrir gjaldeyrisskiptasamninga. Þó er gengisferillinn nokkuð stöðugur að mati sérfræðinganna sem spá því að gengisvísitalan verði að meðaltali tæplega 140 stig bæði á þessu og næsta ári. Svörin liggja hins vegar á nokkuð breiðu bili. Meðalspá sérfræðinganna er í samræmi við grunnspá Seðlabankans þar sem gengisvísitalan er að meðaltali rúmlega 140 stig á þessu og næsta ári. Til langs tíma litið spá þeir ívið sterkari krónu.

Háir stýrivextir fram á árið 2009

Stýrivextir Seðlabankans voru hækkaðir í lok mars sl. um 1,25 prósentur í 15% eftir að hafa verið óbreyttir síðan í nóvember. Sérfræðingarnir eru einróma um að stýrivextir haldist háir fram á næsta ár og spá því að þeir verði að meðaltali 14,7% á þessu ári. Spáin fyrir árið 2009 hljóðar upp á tæplega 12% meðalstýrivexti og reikna sérfræðingarnir með að þeir verði komnir niður í 7,7% að þremur árum liðnum. Flestir búast við nokkru aðhaldssamari peningastefnu á spátímanum en felst í grunnspá Seðlabankans. Tveir þátttakendur spá því að stýrivextir verði hækkaðir á næsta vaxtaákvörðunardeggi 10. apríl og meirihluti sérfræðinganna býst síðan við vaxtalækkun á seinni helmingi þessa árs. Stýrivaxtaferill greinenda er mjög áþekkur þeim stýrivaxtaferli sem liggur til grundvallar grunnspá Seðlabankans (sjá mynd 1).

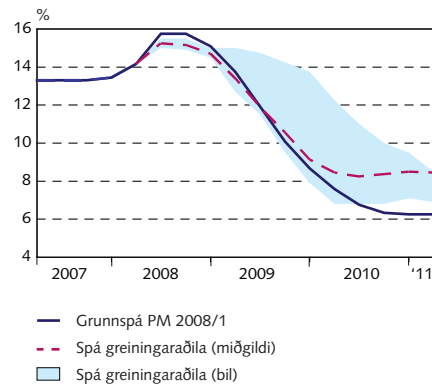
Breyttar aðstæður á eignamörkuðum

Mikið hefur gengið á á hlutabréfamarkaði á undanförunum mánuðum og úrvalsvísitalan lækkað hratt. Að meðaltali spá sérfræðingarnir því að úrvalsvísitalan standi í tæplega 5.200 stigum að ári liðnu og rúmlega 6.100 eftir tvö ár.

Allir sérfræðingarnir reikna með lækkun húsnæðisverðs á næstu tólf mánuðum en verulega hefur dregið úr umsvifum á húsnæðismarkaði. Að meðaltali spá sérfræðingarnir tæplega 5% verðlækkun eitt ár fram í tímann. Þeir eru nokkuð sammála um langtímahorfur og spá því að ársbreyting fasteignaverðs verði um 2% að tveimur árum liðnum.

Mynd 1

Stýrivaxtaferill PM 2008/1 og spár greiningaraðila
Spátímabil 2. ársfj. 2008 - 1. ársfj. 2011

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 1 Yfirlit yfir spá sérfræðinga á fjármálamarkaði¹

	2008			2009			2010		
	Meðaltal	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Meðaltal	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Meðaltal	Lægsta gildi	Hæsta gildi
Verðbólga (milli ársmeðaltala)	9,1	7,9	10,5	4,3	3,2	7,2	3,5	2,1	4,5
Hagvöxtur	0,2	-0,5	1,0	1,5	-2,5	3,5	3,2	1,5	4,5
Gengisvísitala erl. gjaldmiðla (ársmeðaltal)	139	130	145	137	128	154	136	125	150
Stýrivextir Seðlabankans (ársmeðaltal)	14,7	14,5	14,9	11,8	10,5	14,4	8,6	6,9	10,7
	Mars 2009			Mars 2010			Mars 2011		
Verðbólga	5,7	3,8	9,8	4,0	2,1	5,0	3,7	2,7	4,5
Gengisvísitala erl. gjaldmiðla	136	131	151	137	127	156	134	124	150
Stýrivextir Seðlabankans	13,0	11,8	15,0	9,0	6,8	12,3	7,7	6,5	8,5
Langtímanafnvextir ²	8,7	7,2	11,5	7,9	6,5	11,0	7,1	6,5	8,0
Langtímaraunvextir ³	4,0	3,3	4,3	3,9	3,7	4,0	3,7	3,2	4,0
Úrvalsvísitala aðallista	5.172	4.000	5.921	6.143	5.000	7.071	7.269	6.000	8.377
Ársbreyting fasteignaverðs	-4,7	-6,0	-2,9	2,0	0,0	3,0	4,2	3,0	5,0

1. Taflan sýnir breytingu milli tímabila í % nema að því er varðar gengi, vexti og úrvalsvísitölu. Sýnd eru þau gildi sem spáð er fyrir vexti (%), gengisvísitölu erlendra gjaldmiðla (stig) og úrvalsvísitölu aðallista (stig). Þátttakendur í könnuninni eru Askar Capital hf. og greiningardeildir Glitnis hf., Kaupþings hf. og Landsbanka Íslands hf. 2. Ávöxtunarkrafa í tilboðum viðskiptavaka í ríkisbréf (RIKB 19 0226). 3. Ávöxtunarkrafa í tilboðum viðskiptavaka í íbúðabréf (HFF 150644).

Heimild: Seðlabanki Íslands.